

GRINDADRÁP

– Tað, sum Sea Shepherd gjørdu í ár, er júst tað, vit ætlaðu at gera tá. Men tá eg hevði verið her, skilti eg, at eitt tilíkt átak fór ikki at tæna okkara endamáli, sigur Pete Bethune

Mynd: Álvur Haraldsen

Pete Bethune er ivaleysur í síni søk. Grindadrápið í Føroyum fer einans at steðga, tá føroyingar sjálvir ynskja at steðga tí.

– Hetta má vera ein avgerð, sum føroyingar sjálvir taka. Tað kann verða, at tað krevur eina lógarbroying frá Løgtinginum, men hon kemur ikki, fyrr enn ein munagóður partur av føroyingum eru ímóti grindadrápinum, sigur hann.

Granskingin má mennast

Pete Bethune sigur, at tíðin er komin at fáa nýggj hagtøl á borðið, tí tey, sum føroyingar nýta, eru skjótt 30 ára gomul.

– Tølini, tit nýta, eru frá 1980-unum og 1990-unum. Vit vita sostatt ikki við vissu, um tað í dag eru um 800.000 hvalir í Norðuratlantshavi. Og um tað so eru 800.000 hvalir, so eru tað ikki allir 800.000, sum eru í føroyskum øki. Okkum tørvar betri hagtøl og betri vitan um, hvussu hvalurin ferðast.

Pete Bethune minnir á, at hann er ímóti grindadrápinum, men at um føroyingar veruliga ynskja eina burðardygga veiðu, so mugu røtt tøl á borðið.

Pete Bethune dregur eina samanbering við makrelfiskiskapin.

– Tá útvegaðu føroyingar sær væl grundaði tøl um samlaðu nøgdina av makreli, um hvussu nógvur makrelur er í føroyskum øki og hvussu leingi hann er í føroyskum øki. Síðani ásettu tit tykkum tað, sum tit hildu vera eina rímliga kvotu. Hetta er tó ikki gjørt við grindahvalinum. Tit vita ikki hvussu nógvir teir eru, hvussu nógvir eru í føroyskum øki ella hvussu leingi teir eru í føroyskum øki. Tí er torført at tosa um nakra burðardygga veiðu, sigur Pete Bethune.

– Granskingin vísir, at grindahvalurin ferðast ikki so víða. Tað letur til, at ymiskir stovnar av grindahvali halda til á ymskum støðum. Tað er ein stovnur við Grønland, ein annar við Ný Fundland og ein triðji her í Føroyum og so framvegis. Tað letur eisini til, at tað er sera lítil ferðing millum stovnarnar. Men vit vita ikki, hvussu stórir føroyski stovnurin er. Tit drepa flestu hvalirnar, tit síggja. Bráðliga kunnu tit koma í skaða fyri at drepa seinasta grindahvalin í føroyskum sjógvi, sigur Pete Bethune og vísir á, at í økjum í Stillahavinum er grindahvalurin longu útdyður.

Hvalakjót er ikki mannaføði

Í 1986 setti altjóða hvalaveiðunevndin eitt forboð í gildi móti vinnuligari hvalaveiðu. Pete Bethune sigur, at hetta forboðið var við til at broyta hugburðin hjá nógvum mótvegis hvalakjoti sum mannaføði.

– Meðan fólk fyrr hugsaðu at hvalakjót var eins og oksakjót ella svínakjót, so fekk hvalurin nú sama støði sum hundurin og kettan. Meðan fólk í ávísum partum av heiminum enn eta kettu, so er tað óhugsandi um okkara leiðir. Nógvastaðni hevur hvalurin skift bólk, so at tað ikki longur verður roknað bara sum føðsludjór. Hendan broytingin er ikki farin framm í Føroyum, tí tit veiða enn hval, men eg vænti hon kemur, sigur Pete Bethune.

Pete Bethune, væntar, at tað vera kvinnurnar, sum fara at steðga grindadrápinum í Føroyum.

– Tit kenna væl til heilsufrøðiliga vandarnar við at eta hvalakjót. Kvinnurnar hava tikið hesi heilsufrøðiliga ráðini til sín og eru í stóran mun givnar at eta grind. Teir geva heldur ikki børnunum hjá sær grind at eta. Í nógvum føroyskum heimum standa tær eisini fyri matgerðini, og borðreiða har als ikki við grind.

Soleiðis fær grindin ein alsamt minni leiklut í føroyska kostinum.

» Kjakið millum Sea Shepherd stuðlar og føroyingar er vorðið so klovið. Antin ert tú fyri ella ert tú ímóti. Antin ert tú føroyingur ella ert tú Sea Shepherd